

# Vaginalni iscjedak

dr. Iva Mišić, prosinac 2024.

Iscjedak iz rodnice može se pojaviti normalno ili kao posljedica upale rodnice (vaginitisa) kao znak infekcije.

Ovisno o uzroku iscjetka , često mogu biti prisutni i drugi simptomi (svrbež, peckanje, iritacija, crvenilo, te ponekad i bolove tijekom mokrenja i spolnog odnosa).

# Normalni iscjedak

Iscjedak iz rodnice može biti posljedica normalnih promjena u razini estrogena. Kada su razine estrogena visoke on stimulira vrat maternice na proizvodnju sekreta ( sluzi) i mala količina sluzi se može isprazniti iz rodnice.

Razine estrogena su visoke u sljedećim situacijama:

1. tijekom menstrualnog ciklusa nekoliko dana prije nego što se jajašce oslobodi
2. kod novorodjenčadi nakon rođenja jer apsorbiraju estrogen od majke prije rođenja
3. nekoliko mjeseci prije nego što djevojčice dobiju prvu menstruaciju
4. tijekom trudnoće
5. kod žena koje uzimaju lijekove koje sadrže estrogen ili povećavaju njegovu količinu.

Normalan iscjedak nema miris. Obično je mliječno bijel ili proziran. Tijekom reproduktivnog razdoblja , količina i izgled variraju tijekom menstrualnog ciklusa.

Trudnoća, uporaba kontracepcijskih pilula, seksualno uzbuđenje povećavaju razinu sluzi. Nakon menopauze razina estrogena se smanjuje, tako i kolicina normalnog iscjetka.

# Nenormalan iscjedak

obično je uzrokovan infekcijom (vaginitisom), a smatra se ako je :

jači nego obično

gušći nego obično

poput gnoja

bijel sa grudicama

smrdljiv/smrdljiv poput ribe

# Uzroci nenormalnog iscjetka

ovise o dobi.

## TIJEKOM DJETINJSTVA:

infekcija zbog bakterija iz probavnog trakta (loša higijena)

kemikalija u kupkama i sapunima

strano tijelo ( može se pojaviti krvavi sekret).

TIJEKOM REPRODUKTIVNOG RAZDOBLJA, iscjedak je obično uzrokovan infekcijom rodnice, najčešći su:

- bakterijska vaginoza
- kandidijaza
- trichomonas vaginalis
- gonoreja ili klamidijske infekcije

Infekcije rodnice obično sprječavaju zaštitne bakterije - laktobacili ,koji normalno žive u rodnici i zadužene su za održavanje kiselosti vagine, kada se smanji kiselost povećava se broj loših bakterija.

Ono što povećava broj štetnih bakterija su:

uporaba antibiotika

menstrualna krv

loša higijena

često ispiranje

trudnoća

diabetes

## NAKON MENOPAUZE

Mnoge žene imaju abnormalan iscjedak. Tada se smanjuje razina estrogena čime se stanjuje sluznica rodnice time ona postaje suša.

Tanka, suha rodnica vjerojatno će postati nadražena i upaljena što rezultira iscjetkom.

## ŠTO LIJEČNIK RADI?

Prvo trebamo pitati ženu o njezinim simptomima i povijesti bolesti. Potom ide fizički pregled.

Pitamo za iscjedak :

kako miriše

kada se javlja u odnosu na menstruaciju i spolni odnos

je li prisutan svrbež

bol tijekom mokrenja

povišena TT / zimica

korištenje AB / diabetes

| Uzroci (TIJEKOM DJETINJSTVA)                                            | Zajedničke značajke                                                                                                                                                                   | Testovi                                                                                                                                                                                                 |
|-------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| strani predmet (često toalet papir) u rodnici                           | iscjedak obično s neugodnim mirisom ili sadrži malo krvi                                                                                                                              | pregled djevojčica pod sedativima ili općom anestezijom                                                                                                                                                 |
| infekcije : kandidijaza<br>enterobijaza<br>streptokokom<br>stafilokokom | svrab , crvenilo ili oticanje genitalnog područja<br>s inf dječije gliste, svrab koji se pogoršava noću<br>s stafilokoknom ili streptokoknom inf. crvenilo ili oticanje gen. područja | ispitivanje pod mikroskopom i analiza uzorka iscjetka za provjeru mikroorganizama koji mogu uzrokovati infekciju<br>ispitivanje genitalnog područja ili anusa da se proveri prisutnost dječijih glista. |
| loša higijena                                                           | svrab, crvenilo i neugodan miris koji dolazi iz genitalnog područja                                                                                                                   | pregled liječnika kako bi se uklonili drugi mogući uzroci                                                                                                                                               |
| seksualno zlostavljanje                                                 | bol u genitalnom području<br>prisutnost krvi u iscjetku<br>čudno ponašanje                                                                                                            | pregled liječnika<br>te pregled pod mikroskopom zbog spolno prenosivih bolesti                                                                                                                          |
|                                                                         |                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                         |

| TIJEKOM REPRODUKTIVNOG<br>RAZDOBLJA |                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                       |
|-------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| BAKTERIJSKA VAGINOZA                | tanak bijel ili siv iscjedak s ribljim mirisom, te su prisutni svrab i iritacija                                                                                                                            | ispitivanje pod mikroskopom i analiza uzoraka                                                                         |
| GLJIVIČNE INFEKCIJE                 | iritacija, svrbež, crvenilo, oticanje genitalnog područja<br>debel, bijel, grudičast iscjedak koji podsjeća na svježi sir<br>uporaba AB /diabetes                                                           | ispitivanje pod mikroskopom i analiza uzoka iscjetka                                                                  |
| TRIHOMONIJAZA                       | obilan, žuto - zelen iscjedak, pjenušav sa ribljim mirisom<br>svrab otekline i bol u području genitalija                                                                                                    | isto                                                                                                                  |
| UPALNA BOLEST ZDJELICE              | bol u zdjelici koja postaje sve teža i može se osjetiti na jednoj ili obje strane. Iscjedak ponekad ima neugodan miris te može postati gnojan i žuto zelen. Ponekad bol tijekom spolnog odnosa, povišena TT | otkrivanje spolno prenosivih bolesti primjenom uzorka sekreta iz grlića maternice. Ponekad ultrasonografija zdjelice. |

|                                                                              |                                                                                                                                                                                                             |                                              |
|------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|
| NAKON MENOPAUZE                                                              |                                                                                                                                                                                                             |                                              |
| Stanjivanje sluznice rodnice (atrofični vaginitis)                           | oskudan iscjedak<br>bol tijekom spolnog odnosa                                                                                                                                                              | pregled liječnika<br>analiza uzorka iscjetka |
| iritacija uzrokovana urinom ili stolicom                                     | crvenilo u području oko genitalija i anusa<br>uvjeti koji povećavaju rizik od takve iritacije , kao što su nepokretnost ili inkontinencija                                                                  | pregled liječnika                            |
| karcinom rodnice<br>karcinom grlića maternice<br>karcinom sluznice maternice | -vodeni ili krvavi iscjedak<br>-abnormalno vaginalno krvarenje<br>često nema drugih simptoma dok karcinom ne uznapreduje<br>-bol koja se postupno razvija i ponekad postaje kronična<br>-ponekad gubitak TT | biopsija<br>UZV/MRI/CT                       |

# TESTIRANJE

Jednostavni testovi koji se mogu obaviti u sobi za pregled ili u blizini mogu pružiti brze rezultate koji omogućuju liječnicima da identificiraju uzrok. Dodatni testovi se provode kako bi se potvrdio ili identificirao uzrok.

ako je uzrok očigledan ( strano tijelo) uzme se obrisak vatom da se uzme uzorak iscjetka iz rodnice ili vrata maternice.

Mikorskopski pregled uzorka koji može identificirati gljivične infekcije, bakterijsku vaginozu i *Trichomonas vaginalis*. Šalje se uzorak u lab da bi se testirao na gonoreju i klamidijske infekcije.

# LIJEČENJE

Osnovno stanje se ispravlja i liječi. Npr. bakterijska vaginoza se liječi antibioticima.

A neke opće mjere mogu pomoći ublažavanju simptoma iako ne pomažu u direktnom liječenju.

## opće mjere

Genitalno područje je potrebno održavati što je moguće čistijim ( svakodnevno pranje bez sapuna ili ev. glicerinski sapun ), temeljito ispiranje i sušenje. Tuširanje 1x dnevno.

Poboljšana higijena je osobito korisna ako je uzrok inkontinencije ili nepokretnost.

Proizvodi (krema, prah) koji uzrokuju iritaciju ne smiju se koristiti.

# lijekovi

ako su simptomi umjereni ili teški i ne reagiraju na opće mjere potrebno je korištenje lijekova.

koritkosteroidna krema ( kao što je hidrokortizon ) ili ponekad anihistaminik uzet na usta mogu olakšati svrab.

S obzirom na uzrok problema bираmo i adekvatnu terapiju i liječenje.

|                          |                                                                                                                                                                                                          |
|--------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| BAKTERIJSKA VAGOINOZA    | <p>ORALNO - metronidazol 500 mg 2x dnevno 7 dana, te klindamicin 300 mg 2x dnevno 7 dana.</p> <p>LOKALNO - metronidazolski vaginalni gel 5 gr dn 5 dana te klindamicinska krema 5 g vaginalno 7 dana</p> |
| INFEKCIJA CHLAMYDIOM     | <p>-100 mg doksiciklina per os 2x dn 7 dana</p> <p>-1 gr azitromicina u jednoj dozi per os</p> <p>- trudnice / eritromicin 500 mg 3x dn 7-10 dn</p>                                                      |
| PID                      | i.m. ceftriakson 250 mg + doksiciklin 100 mg per os 2x dn 14 dana                                                                                                                                        |
| VULVOVAGINALNA KANDIDOZA | <p>flukonazol 150 mg u jednoj dozi oralno</p> <p>flukonazol u dvije doze s tri dana razmaka</p>                                                                                                          |
| TRICHOMONIAZA            | <p>-oralno metronidazol 2 g u jednoj dozi i za ženu i za seksualnog partnera</p> <p>- metronidazol 500 mg 2x dnevno 7 dana</p>                                                                           |
| GONOREJA                 | <p>i.m. primjena ceftriaksona 125 mg</p> <p>ciprofloksacin 400 mg u jednoj dozi per os</p>                                                                                                               |